

a közművelődési könyvtárosok körém kivüleső tanerők, hiszen arra is törekednünk kell, hogy a könyvtárak e kezdeményezése iránt érdeklődést keltsenek a zenei szakemberek között.

A közművelődési könyvtárak zenekulturális feladatai iránt egyre fokozódó érdeklődés nyilvánul meg és remélhetőleg a jelen cikk is hozzájárul majd ennek az irányzatnak a megszilárdításához.

= Bibliotekaren, 1956. 1.sz. 1-13.lap.

Dubiszewski, A.:

A KÖZMŰVELŐDÉSI ÉS SZAKSZERVEZETI KÖNYVTÁRAK EGYÜTT-
MŰKÖDÉSÉNEK KÉRDÉSEIRŐL

A múlt évben a közművelődési és szakszervezeti könyvtárosok részére szervezett szemináriumok folyamán - főleg egyes nagyobb központokban - bizonyos "félreértés" volt észlelhető, melynek következményeként felhagytak a közös oktatással. Mi lehetett az oka annak, hogy a Művelődési és Művészeti Minisztérium és a Szakszervezeti Tanács Központja által elfogadott módszer a könyvtárosok továbbképzésére nem vált be?

A szakszervezeti könyvtárosokkal folytatott beszélgetések alapján megállapítást nyert, hogy ennek három oka volt:

1/ hogy nem vették tekintetbe a foglalkozás programjában az általános szakképzettségi fokot;

2/ a szakszervezeti könyvtárakban végzett speciális munkával kapcsolatos problematika elhagyása;

3/ a könyvtárosok bizonyos elkülönülése az állami hálózat keretében.

.....

/Ad.1./ Igaz, hogy nehéz érdekes programot összeállítani oly emberek részére, akiknek általános képzettsége és szakképzettsége különböző szinten áll. Ami az egyiknek érdekes és új, a másiknak unalmas, mert már ismert, a harmadiknak pedig - például kezdő könyvtárosnak - kimondottan nehéz téma lehet.

Igaz, az is, hogy a szakszervezeti könyvtárosoknak sem általános képzettsége, sem szakképzettsége nem nagyon magas. Itt megbotosulta magát a különböző szakszervezeti intézmények téves nézete az előléptetést illetőleg, ami azonban ma már mind ritkábban fordul elő. Talán nem kell ezt a jelenséget közelebbről megvilágítanom, főleg mivel a káderra vonatkozó ilyen nézet nemcsak a szakszervezeti intéz-

mények sajátossága. A múlt év novemberében és decemberében a szakszervezeti könyvtárosok minősítése alkalmából kitűnt, hogy az alkalmazottak 30 %-ának csak általános kiképzése volt, s a többi 70 %-nak sem volt hosszabb szakoktatásban része, mint néhány napos vagy havonta egy napos szemináriumon.

A ki nem képzettek ezen nagy százaléka okozta a könyvtároscsodák gyengeségét.

/Ad.2./ Nem jutunk kielégítő eredményre, ha a kiképzésnél nem vagyunk tekintettel a káderek színvonalában mutatkozó különbségekre. Főleg nagy baj, ha a foglalkoztatás tematikája nem alkalmazkodik a helyi körülményekhez, amelyek közt a dolgozó /esetleg egészen új dolgozó/ munkáját végzi. /Pl. a tizedes rendszer alapos ismeretét oktatják oly dolgozó részére, aki kisebb könyvtárban van alkalmazva./ Az ilyen helyzet bátortalanságot idézhet elő és ennek folytán az aktivitás hiányát is kiválthatja a szakszervezeti könyvtárosok között /ami nézetem szerint természetes is ilyen körülmények között/, annak dacára, hogy közöttük sok olyan van, aki mindennapi munkáját kitűnően végzi el és szép eredményeket ér el az olvasás propagálása terén. Alkalmuk volt erről meggyőződni a vajdasági könyvtárak képviselőinek, akiket a Szakszervezetek Vajdasági Tanácsa hívott meg a minősítési bizottságba.

/Ad.3./.... Tudom, hogy sok kortársam az állami hálózatból erőlyesen tiltakozni fog állításom ellen, de sajnos, mégis így áll a dolog.

Hozzá kell tennem, hogy a tudományos könyvtárak egyes dolgozóinak munkaviszonya hasonló az állami közművelődési hálózat könyvtárosainak munkájához és természetesen a szakszervezetiekéhez is.

Nem régen mondta nekem a tudományos könyvtárak egyik volt alkalmazottja, aki jelenleg szakszervezeti könyvtárban dolgozik, hogy mikor előbbi helyéről távozott, összes kortársai csodálkozásuknak adtak kifejezést, hogy "valamilyen" szakszervezeti könyvtárba megy dolgozni.

Beszélgetve vele egyáltalában nem vettem észre, hogy a szakszervezeti könyvtárban végzett munkát magára nézve lekicsinylőnek tartaná. Kétségtelenül hajlama van oktatói könyvtárosságra s a szakszervezeti könyvtárban sokkal nagyobb tere nyílik az ilyen irányú működésre. És ez helyes is.

Nem lehet elvitatni a hálózattól ezt a melléknevet: fontos.

Mind fontos. Minden hálózatnak megvan a maga meghatározott területe és működési köre. Fontos lesz akkor, ha feladatát megfelelően teljesíti...

Nekem úgy tűnik, hogy sok könyvtáros kortársam - más hálózatokból - nem ismeri a feladatot és szerepet, melyet a szakszervezeti könyvtárak betöltenek.

.....

Mondjunk most pár szót a szakszervezeti könyvtárak szerepéről és feladatairól.

Ezeknek működése szorosan összefügg a népnevelési munka egészével, melyet a szakszervezetek vezetnek a munkahelyeken és arra töreksenek, hogy az olvasást terjesszék a munkások között.

De hasonló feladatot teljesítenek az állami közművelődési könyvtárak is. Vajon nincs-e közöttük semmi különbség? De igen, van különbség. A szakszervezeti könyvtárosnak kötelessége a munkások nagy tömegéhez hozzáférni, s olyanokat, akik még soha könyvtárba nem jártak, megnyerni az olvasás élvezetének, hozzájuk juttatva a könyvet, gyakran közvetlenül a munkahelyen. A feladat egyáltalában nem könnyű, de igen hálás.

.....

Mi az, ami még a szakszervezeti könyvtárakban eltérő? - A nagy szervezeti változatosság és ezzel kapcsolatban a működési eszközök különbözősége.

A szakszervezeti könyvtárak hálózata kiszolgálja - a nagyobb munkaközpontok könyvtárain kívül - a tengeri hajókat, a halászhajókat, az üdülőket, a könyvtári fiókokat a termelői csoportoknál, kórházaknál... stb.

Jelenleg az elkülönítve szervezett szemináriumok ellenére azt ajánlottuk a kiképzés szervezőinek, a Vajdasági Szakszervezeti Tanácsok könyvtárainak, hogy tartsanak fenn állandó kapcsolatot az állami hálózat könyvtáraival és a Vajdasági Könyvtárral együttesen szervezzenek évenként 1-2 közös konferenciát, hogy megbeszéljék pl. az Oktatási Napokkal, a Könyvnapokkal stb. kapcsolatos teendőket, az olvasói akciók közös keresztülvitelét, az egyes központokban való oktatási programot stb.

Ugy látom, hogy ezen általános érintkezéseken kívül, jó lenne, ha a két hálózat könyvtárosai meglátogatnák egymást, hogy kölcsönösen megismerjék egymást, a "szomszéd kartárs" munkahelyét.

.....

A szakszervezeti könyvtárak problematikájának sűrűbb megvitatása könyvtárosi folyóiratainkban - szintén fontos eszköze lesz a kölcsönös közeledésnek.

Feltétlenül szükségesnek tartom egymás megismerését és a szoros együttműködést az összes hálózatok könyvtárosai között. Ez kölcsönös megbecsülést és elismerést kelt és a közös feladat keresztülvitelének eredményére - a könyvolvasás terjesztésére - bizonyára nem lesz hatás nélkül.

- Bibliotekarz, 1956. 6.sz. 155-158.lap.